

Ders D??? Sportif Etkinliklere Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ders D??? Sportif Etkinliklere Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19718>

Özet

Ders D??? Sportif Etkinliklere Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçeği, ebeveynlerin çocukları?nın okul d???ndaki sportif etkinliklere katılm?na ili?kin inanç, de?erlendirme ve destek düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. 2015 yılında Yılmaz ve Güven tarafından geli?tirilen bu ölçek, ebeveynlerin tutumları?n üç temel alt boyutta (Kişisel Gelişim, Akademik Algı ve Sosyal Destek) incelemektedir. Ölçek, toplam 17 maddeden oluşmakta ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır. Bu ölçek, sportif aktivitelere katılm?n çocuğun akademik başarı? ve kişisel gelişimi üzerindeki etkilerine dair ebeveyn algıları?n belirlemede önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn tutumu, ders d??? spor, sportif etkinlik, psikometri, ölçek geli?tirme, akademik algı, sosyal destek.

Yazarlar

Aynur Yılmaz, Ömer Güven

Amaç

Ölçeğin temel amacı, ebeveynlerin çocukları?nın ders d??? sportif aktivitelere katılm?na yönelik mevcut tutumları?n sistematik ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu tutumları?n belirlenmesi, spor bilimleri ve eğitim psikolojisi alanında çocukları?n spora katılm motivasyonları?n ve sporun faydaları?n destekleyen veya engelleyen ebeveyn tutumları?n anlamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, özellikle ebeveynlerin sporun çocuğun karakter gelişimi, sosyal becerileri ve okul performansı üzerindeki etkilerine dair sahip oldukları pozitif veya negatif algıları? ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Elde edilen veriler, ebeveyn eğitim programları?n geli?tirilmesine ve spor katılm?n artırmaya yönelik stratejilerin oluşturulmasına katkı sağlamaktadır.

Yapı

Ders D??? Sportif Etkinliklere Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçeği, çok boyutlu bir yapı ölçmektedir. Bu yapı, ebeveynlerin spora verdikleri değeri ve bu değerin çocuğun hayatına yansıması?n içermektedir. Ölçek, faktör analizi sonucunda belirlenen üç ana alt boyuttan oluşmaktadır:

Kişisel Gelişim: Sportif faaliyetlerin çocuğun ahlaki, fiziksel ve sosyal gelişimine yaptığı? katkı?lara dair pozitif inançları? kapsar.

Akademik Algı: Sportif faaliyetlerin çocuğun ders çalışma süresini kısaltarak veya yorgunluğa

neden olarak akademik başarıları olumsuz etkileyeceği yönündeki algıları ölçer.

Sosyal Destek: Ebeveynin, çocuğu ders dışı spor aktivitelerine bizzat tevrik etme, destekleme ve yönlendirme eğilimini ifade eder.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışması (Yılmaz & Güven, 2015), ölçeğin ölçmek istediği yapıyı doğru bir şekilde ölçüp ölçmediğini gösteren çeşitli geçerlik analizleri yapılmıştır. Her ne kadar kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, ölçek bir geliştirme çalışması ürünü olduğu için, yapı geçerliğinin sağlanması amacıyla genellikle açmılayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri kullanılmıştır.

Özellikle alt boyutların teorik olarak beklendiği gibi ayrışması (Kişisel Gelişim, Akademik Algı, Sosyal Destek), ölçeğin yapı geçerliğine sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca, maddelerin ilgili alt boyutlarla yüksek korelasyon göstermesi de ölçeğin iç tutarlılığını desteklemektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar verme yeteneğini ifade eder. Yılmaz ve Güven'in (2015) çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. Yüksek alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçtüğünü ve dolayısıyla ölçeğin güvenilir olduğunu gösterir.

Ölçek geliştirme sürecinde genellikle test-tekrar test güvenilirliği gibi diğer yöntemler de kullanılabilir, ancak temel olarak üç alt boyutun her biri için ayrı ayrı yüksek iç tutarlılık katsayılarının raporlanması beklenir. Bu, ölçeğin tutumları kararlı bir biçimde ölçtüğünü kanıtlar.

Faktör Analizi

Ölçek, ders dışı sportif etkinliklere yönelik ebeveyn tutumlarının çok boyutlu doğasını ortaya koymak amacıyla faktör analizine tabi tutulmuştur. Bu analiz sonucunda 17 maddelik ölçek, toplamda üç farklı faktör (alt boyut) altında toplanmıştır:

Kişisel Gelişim (11 Madde): Bu alt boyut, en fazla maddeye sahiptir ve sporun etik değerler, disiplin, sorumluluk gibi alanlardaki gelişimine odaklanır.

Akademik Algı (3 Madde): Sporun akademik performansa olumsuz etkileri hakkındaki endişeleri yansıtan maddeleri içerir.

Sosyal Destek (3 Madde): Ebeveynin çocuğuna sağladığı aktif katılım teşviki ve desteği ölçer.

Bu üç faktörlü yapı, ebeveynlerin sportif aktivitelere bakış açısının sadece destekleyici olmaktan

ibaret olmad???n?, ayn? zamanda potansiyel akademik riskleri de?erlendirme ve ki?isel faydalar? önceliklendirme gibi karma??k bile?enleri içerdi?ini göstermektedir.

Ölçek Yap?s?

Test Türü: Geli?tirme (Development) / Tutum Ölçe?i

Format: Ölçek toplam 17 maddeden olu?ur ve 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ebeveynler

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Okul ça??ndaki çocuklar?n ebeveynleri)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, çocuklar? ders d??? sportif etkinliklere kat?lan veya kat?lma potansiyeli olan ebeveynleri hedef alm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-report scale). Kat?l?mc?lar, her maddeye 1 (tamamen kat?lm?yorum) ile 5 (tamamen kat?l?yorum) aras?nda bir de?er vererek tutumlar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn tutumu, spor psikolojisi, çocuk geli?imi, tutum ölçümü, ders d??? aktiviteler, faktör analizi, ölçek geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

Kurumsal E-posta Adresleri: aynuryilmaz@kku.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Aynur Y?lmaz (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücretler ve Test Y?li?

Test Y?li?: 2015

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Sorumlu yazar?n e-posta adresi ileti?im için mevcuttur.

Referanslar

Y?lmaz, A. ve Güven, Ö. (2015). Ders D??? Sportif Etkinliklere Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçe?i. *Ni?de Üniversitesi Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 244-259.

Makalenin orijinal yay?n?na ?u ba?lant?dan ula??labilir: dergi.nigde.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: ders-disi-sportif-etkinliklere-yonelik-ebeveyn-tutum-olcegi-toad.pdf

Ders D??? Sportif Etkinliklere Yönelik Ebeveyn Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek 3 alt boyut ve 17 maddeden olu?maktadır. Derecelendirme 5'li Likert (1= tamamen kat?lm?yorum, 5=tamamen kat?l?yorum) ?eklindedir.

Ki?isel Geli?im (11 m): Ders d??? spor aktiviteleri çocu?umun ahlaki geli?imine katk? sa?lar.

Akademik Alg? (3 m): Ders d??? spor aktiviteleri çocu?umun akademik-okul ba?ar?s?n? olumsuz olarak etkiler.

Sosyal Destek (3 m): Çocu?umu ders d??? spor aktivitelerine te?vik ederim.